

Nemat Baxtiyar.

Azərbaycan Jurnalistlər birliyinin üzvü.
Media "Qızıl Qələm" mükafatı laureatı.

Bəyoğlan atasının, babasının yolunu seçmişdi. O da rayon Meşə təsərrüfatı idarəsində meşəbəyi vəzifəsində beş kəndin inzi-batı ərazisinə nəzarət edir, həm də təbiəti çox sevirdi,

Onu gözbəbəyi kimi qoruyurdu. Bir adamın hünəri nə idi ki, əlində dəhrə, balta meşəyə girəydi.

Onu axıra qədər güdüb, nə üçün meşəyə gəldiyini öyrənməsəydi həmin gün rahatlıq tapmazdı. Heç gecəni də rahat yata bilməzdi. - Kimin nə haqqı vardı ki, meşədən bir ağacı kəsəydi, onu da hələ bir çiyinə alıb meşədən çıxaydı. Ancaq yanına gedib desəydi ki;

Meşənin bəyi Bəyoğlan bəy, icazə verin bu gün meşəyə gedim, özü də söz verirəm ki, ancaq quru odun kəsəcəyəm. Bir ulaq yükü oduna ehtiyacım var. ? Əlini də sal cibinə. Allah-tala xeyr versin deyənlər, vəssalam, şüttamam...

Sonra da meşəni tala, qır-çat. Mərdi-mərdane idi. Xeyrə, şərə təmənnsiz bir məşin odun verərdi. Elə bil dədəsinin meşəsi idi.

Axşam toya gələrdi, toy mağarına girib duyuna yeyib içərdi. Aşıqlar da onun havasını - "Meşəbəyi" havasını çalardılar. Yorulunca oynayıb sonra ortadan çıxardı. Bəzən də uşaqlar qoluna girib evinə qədər də aparardılar...

Ayda hər evdən "bir rubl", "tüstü pulu" yığardı. Hansı ailədə ailə başçısı dünyasını dəyişmişdirsə ondan heç vaxt "tüstü pulu" almazdı. O ailə Bəyoğlanın güzəştli ailələr siyahısında idi. Özünün həyat-bacasında nə də-sən var idi. Böyük həyatın də arı pətəkləri cərgə ilə düzülmüşdü. Hələ mal-qara, qoyun-keçi, qoşa-qoşa at, ulaq da saxlayardı.

Her səhər tezdən köhlən atını minib bütün meşəni gəzərdi. Gecələr də rahat, şirin yuxu yatmazdı. Dəfələrlə gecə məşin işığında "odun oğrularını", brokonerləri iş başında yaxalamışdı. Hətta bir dəfə rayon milis idarəsinin, özü də milis formasında, adamları yolun

MEŞƏBƏYİ

Yumoristik hekayə

mızıldanırdı.

Yaxşı Bəyoğlan dayı, bir gün gələr bu "qisası" səndən alaram ? dedi.

İsti yay günlərinin biri idi. Kənd sakinlərinin başı ot tedarikünə qarışmışdı. Hər kəs qışda heyvanlarını yemləmək üçün bol yem tedarikü görürdü. Meşəbəyi Bəyoğlan da əlində dəryaz ot çalırdı. Hər dəfə talanın obaşına gedib-gəlinə xeyli vaxt çəkirdi. Köməyə çağırıldığı adamlar hələ də gəlməmişdilər. Başı ot çalmağa bərk qarışmışdı.

Ənvər kişinin oğlu haradansa gəlirdi. Yolu talanın yanından düşdü. Birdən meşəbəyi Bəyoğlanın əziyyətlə, qan-tər tökdüyünü gördü. Ağacın gövdəsində oturub ona tamaşa etməyə başladı. Ürəyindən düşürdü ki, bəlkə gedim bulaqdan sərini götürüm verim içsin, ürəyi sərirləsin. Ətrafa göz gəzdirdi. Baxıb gördü ki, talanın o başında ağacın gövdəsində bir pəncək asılıb. Fikirləşdi ki, yaqin meşəbəyi Bəyoğlanındı. Bəyoğlanın başı işə qarışmışdı. Əlindəki dəryazı qolları boyda açib-yığdı ki, biçilmiş ot layı böyük düşsün, bəlkə sahəni tez biçib başa çatdırsın.

Ənvər dayının oğluehtiyatla ağacdan asılmış pəncəyə yaxınlaşdı. Əlini qoltuq cibinə saldı, əli bükülü kağıza dəydi. O, tez də əlini çölə çıxardı. Tələsik olduğu üçün üç "rubl" də əlində gəldi. Oğlan gördüyü işdən peşiman oldu, utandı da. Ətrafa göz gəzdirdi. Adamlar sərirləmək üçün ağacların kölgəsində dincəlir, meşəbəyi Bəyoğlan isə ot çalmağında davam edirdi.

Oğlan yenə nə isə fikirleşdi, birdən çörək bağlamasını da götürdü və üç "rubl"u da cibinə basıb oradan uzaqlaşdı. "Turşsu" bulağına gəldi. Süfrə açdı, təndir çörəyini, balı, yağ, pendiri, soyulmuş yumurtanı, hələ qaymağı da götürüb gülməsədi. O, rahat çörək yeməyə başladı. Nahara xeyli qalmışdı. Doyunca yedikdən sonra, doyunca da su içdi. Oğlan yeməklərin yerdə qalanlarını səliqə ilə bağlamaya yığdı bulağın üstündəki ağacdan asdı və cay aşağı getdi ki, birdən yolda kimsə qarşısına çıxa bilərdi.

Kənddə Şeytan təpəsi adlanan yer vardı. - Kimin nə dərdi vardısı orada müzakirə olunardı. Axşam tərəfi idi, meşəbəyi Bəyoğlan isə atın belində hay-küy salmışdı, meydan sula-yırdı, asıb-kəsirdi.

Ə, naharımı yemədən halal xoşun olsun, kişilik edib qalanını da ağacdan asmısan ona görə də sağ ol. Məni üç manat yandırır ? deyə Bəyoğlan atı o tərəf-bu tərəfə oynadırdı.

Vəliş dayı da and-aman edirdi. Bəyoğlan isə qışqırırdı:

Sən həmin gün oradan keçmişən. Bəs onda bunları kim aparıbdı? Bəlkə başqa bir adamın oradan keçdiyini görmüsən? Onu mənə de.

Vəliş kişi qəzəbindən bilmirdi ki, nə etsin. Oğlu səs-küyə özünü çatdırıb cibindən bir üçlük çıxarıb Bəyoğlana uzatdı və dedi:

Ə, yekə kişi bayaqdan and-aman edir. Sən nə kafir adamsan əəə. Al bunu kişidən əl çək. O pulu gören kimi səsinə kəsdi, pulu havada qarqıp cibinə qoydu və ata bir qamçı vurub uzaqlaşdı.

Aradan xeyli vaxt keçmişdi. Meşəbəyi Bəyoğlan yenə meşədə at oynadırdı. Uzaqdan atının ayaq səsləri get-gedə yaxınlaşırdı. Ənvər dayının oğlu yenə meşədən uiaqla odun aparırdı. Bəyoğlan atın üstündə yolun tən ortasında dayanmışdı. Odun yüklü ulaq ona çatanda dayandı. O, yükü nəzərdən keçirdikdən sonra uşağın gülməsinə baxdı. Nə isə yadına düşmüş kimi fikirleşdi və birdən qayıtdı ki:

Ə, sən kimin oğlusan? Mənə tanış gəlirsən. Ənvər kişinin oğluyam.

Həə, dədən necədi? O yaxşı kişidir. Məndən ona çoxlu salam deyərsən.

Baş üstə Bəyoğlan dayı. Sən nə təhərsən? Salamlarını çatdıraram. Tüstü pulu borcunu verdi? Ta borcumuz yoxdur ki?

Yox bala yoxdur. A bala o bizim öz işimizdi. Sən uşaqsan elə işlərə qarışma. Ta bu səfər sənə dəymirəm, get.

Oğlan gülməsədi. Bəyoğlan şübhəli-şübhəli onu süzdü :

Ə, nəyə gülmürsən? Özünü bayaqdan şübhəli aparırsan ? deyə meşəbəyi qəzəbləndi.

Bəyoğlan dayı eşitdim ki, nahar bağlamamı oğurlayıblar, özüdə aparıb bulağın başında yeyiblər. Hələ cibindən də üç manat pulunu da götürüblər. Sən də o xəstə Vəliş kişinin yaxasından tutmusan.

Ə, bic-bic nə gülməsayırsən, bəlkə pulu sən aparmısan?

Ənvər dayının oğlu daha da ürkdən güldü: Bəyoğlan dayı, yaqin kimsən səndən he-yif çıxıbdı ...

...